

Ervaringen uit de melkput

Zyncke Lipkens – MCC Vlaanderen

Bedrijfsbezoeken project

Bedrijfsbezoeken

Ondersteuning veehouder op 3 vlakken:

1) Werkte de melkinstallatie zoals het moet? Is de melktechniek optimaal en conform de risico's op het bedrijf?

→ *Dynamische meting & observatie in de melkput*

2) Worden de klinische mastitis koeien goed herkend en correct behandeld volgens protocol?

→ *Bezoek met focus op uiergezondheid & melktechniek*

3) Zijn er zwakke punten in mijn bedrijfsvoering?

→ *FarmFocus bezoek*

Buitendienst

BUITENDIENST

14 opleidingen
RMO-chauffeurs

768
bedrijfsbezoeken

oplevering nieuwe melkinstallaties

Vicky Claesen:
Limburg en Kempen

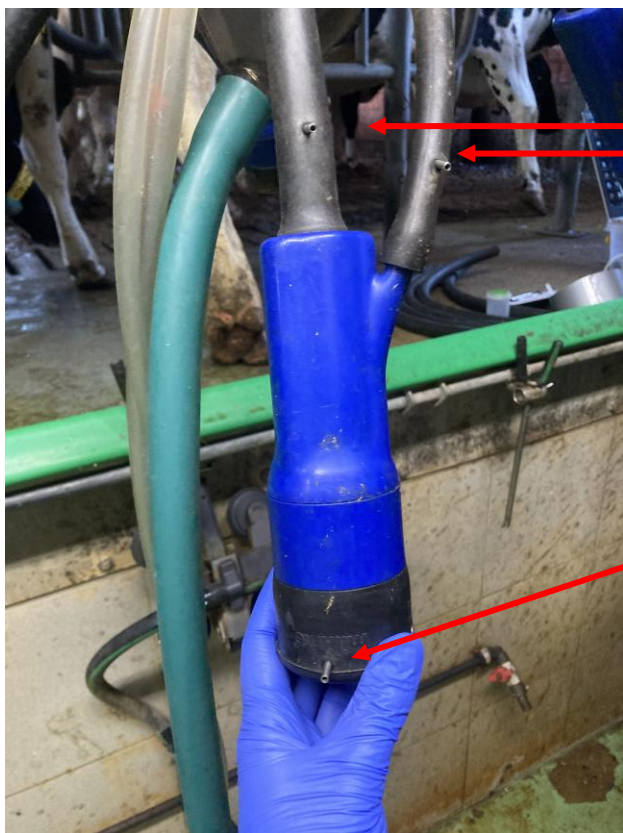

Tom Grietens:
Oost-Vlaanderen,
Vlaams-Brabant

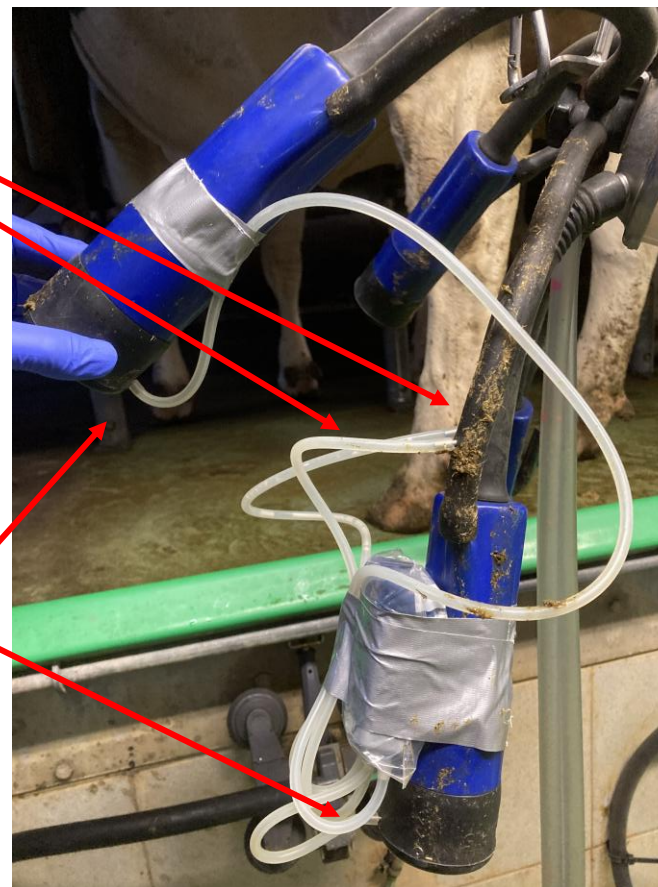
Reinhard Pollentier:
West-Vlaanderen

Dynamische (of natte) doormeting

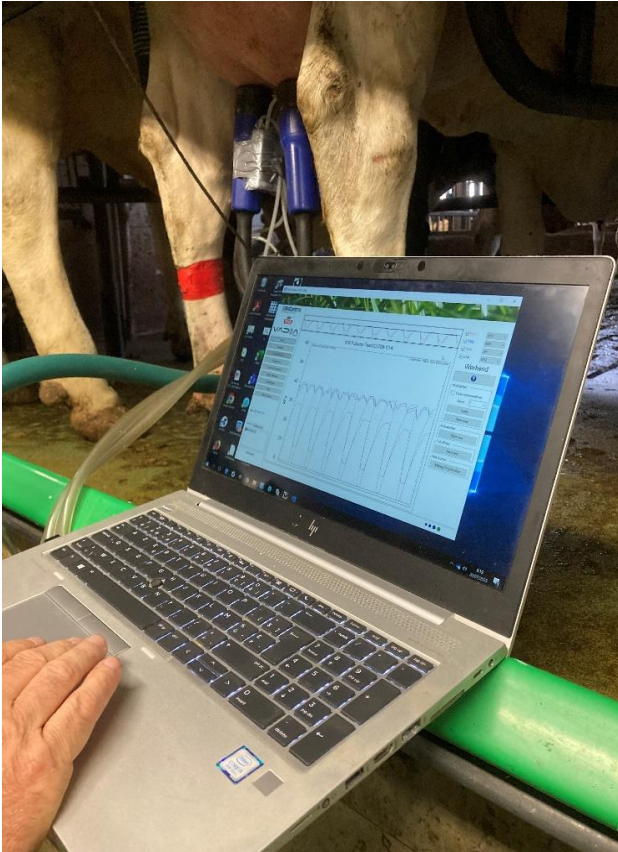

Korte melkslang
Korte pulsatieslang

Stootrand vacuüm
voor en achter

Dynamische (of natte) doormeting

*Sensoren meten het verloop
van het vacuüm en
melkstroom tijdens het
melken van de koe*

Bezoek met focus op uiergezondheid & melktechniek

OPENSTAANDE ACTIEPUNTEN

De klauwen worden minstens tweemaal per jaar preventief verzorgd Algemene bedrijfsvoering

Actie: Ondanks meer afslijten van klauwen: regelmatige 'pedicure' op maat nodig om problemen te vermijden.

Ontsmetting spenen na melken Lacterende koeien

Actie: Dippen inbouwen in routine: na melken, droogzetten of behandelen.

Met bacterie *Staphylococcus aureus* in het bedrijf zeker aangewezen. Tip: per 14 koeien een beker, steeds uitspoelen en laten drogen. Aparte beker voorzien voor ochtend en avondmelking. Zeker dippen na behandelen van koeien (droogzetten of mastitis).

Dynamische meting van de melkinstallatie recent uitgevoerd Lacterende koeien

Actie: Dynamische meting laten uitvoeren

Melkdruppels zichtbaar na melken en speentopconditie kan beter

Hoog celgetal en klinische mastitis koeien worden afzonderlijk/als laatste gemolken Lacterende koeien

Actie: Melk behandelde of mastitis koeien niet aan kalveren geven

Risico om *Staph. aureus* op het bedrijf te onderhouden van jongs af aan

Melkstel wordt na melken probleemkoeien ontsmet Lacterende koeien

Actie: Bij vaststellen van mastitis (vlokken of opgezette uier): melkstel spoelen

en bij voorkeur ook met heet water of ontsmettingsmiddel

Uierhygiëne

Matig

Speentophygiëne score: op 73% van de spenen toch nog vuiltjes te vinden.

Score Aantal Speentophygiëne score

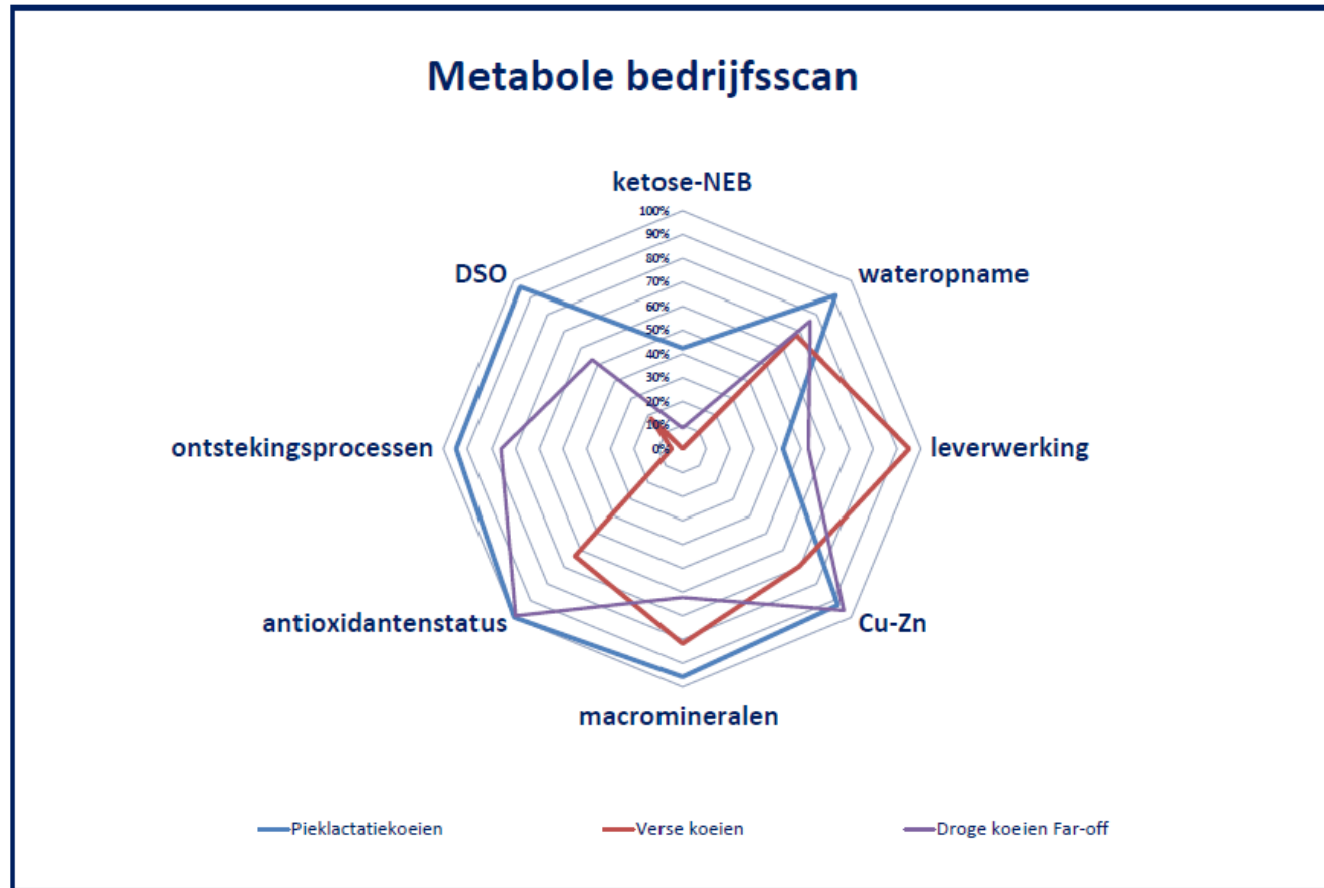
1	2 7%
2	11 50%
3	9 41%
4	7 32%

Uierhygiënescore: prima!

Score Aantal Uierhygiënescore lacterend

1	12 39%
2	13 42%
3	4 13%
4	2 6%

Metabole scan

[De Metabole Bedrijfsscan: een onmisbare tool bij de monitoring van de transitieperiode | DGZ](#)

FarmFocusbezoek door regiodierenarts

FarmFocusbezoek door regiodierenarts

Voeding en water		Weging	Punten
Conservering en uitkuil management - Broei/schimmel, uitkuil resten, conservering	3	1	3
Voeding lacterend - Kwantiteit, kwaliteit, passend bij de doelgroep	5	2	10
Voeding droog - Kwantiteit, kwaliteit, passend bij de doelgroep	4	3	12
Water kwaliteit lacterend - Kwantiteit, debiet, helderheid, kleur, bezinksel, geur	2	2	4
Water kwaliteit droog/afkalfhok - Kwantiteit, debiet, helderheid, kleur, bezinksel, geur	2	2	4
Voermanagement lacterend - Krachtvoer, kuilanalyses, schoon, aanvegen, selectie, restvoer	4	1	4
Voermanagement droog - Krachtvoer, kuilanalyses, schoon, aanvegen, selectie, restvoer	4	2	8
Beoordeling Voeding en water	3,5	13	45

OPENSTAANDE ACTIEPUNTEN

Conservering en uitkuil management - Broei/schimmel, uitkuil resten, conservering

Actie: let op met broei en schimmel in maiskuil: denk evtl aan mycotoxinebinders

Uitvoerder: veehouder

Voeding en water

Vanuit de melkput

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Vuistregel:

- 2500 rubberen tepelvoeringen
- 10,000 siliconen tepelvoeringen

Veel terugkomende actiepunten

- Tepelvoeringen tijdig vervangen

aantal melkgevende koeien	75
aantal dagelijkse melkingen	2
aantal melkstellen	6
aantal melkbeurten per melkstel per dag	25

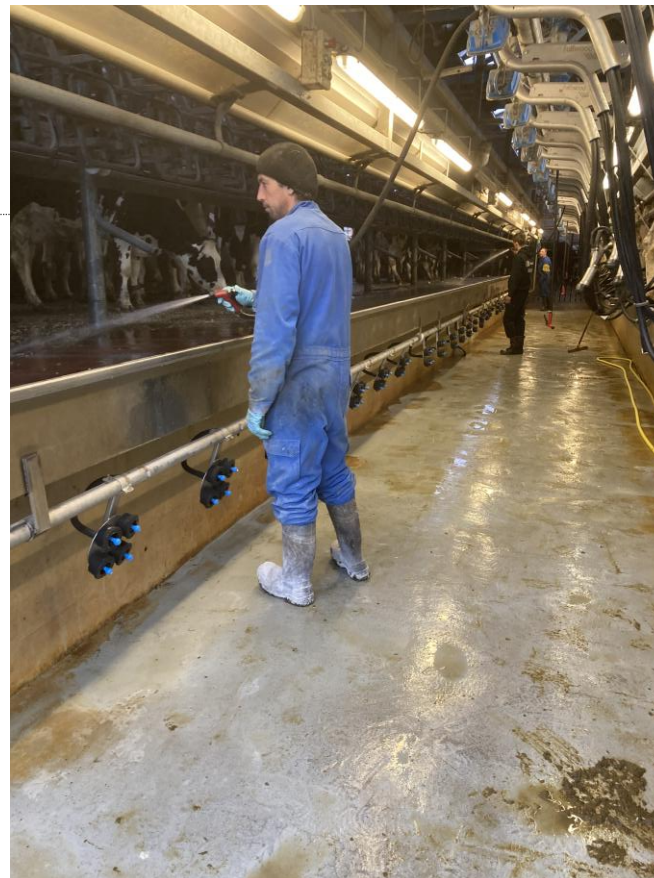
vervanging nodig na (rubber)	100,0	dagen
	3,2	maanden
vervanging nodig na (siliconen)	400,0	dagen
	12,9	maanden

aantal melkgevende koeien	72
aantal dagelijkse melkingen	2
aantal melkstellen	20
aantal melkbeurten per melkstel per dag	7,2

vervanging nodig na (rubber)	347,2	dagen
	11,2	maanden
vervanging nodig na (siliconen)	1388,9	dagen
	44,8	maanden

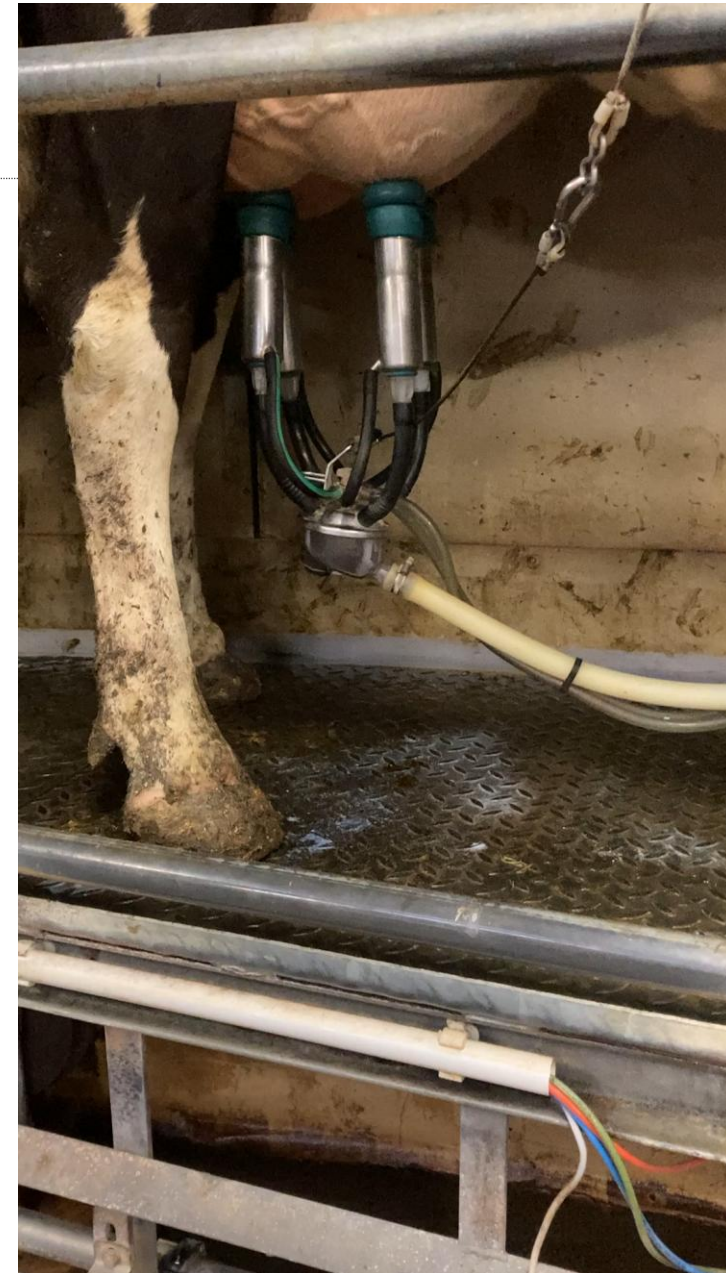
→ 1x / jaar is meestal niet voldoende!

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

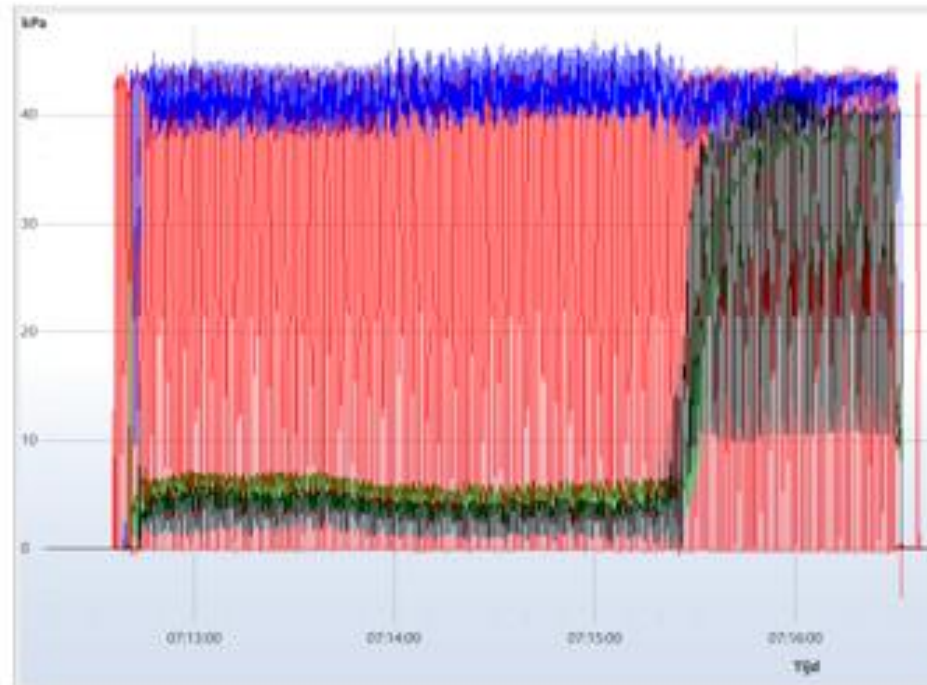
Veel terugkomende actiepunten

- Tepelvoeringen tijdig vervangen
- **Looplijnen respecteren om minstens 60s te halen tussen voorbehandeling en aanhangen**

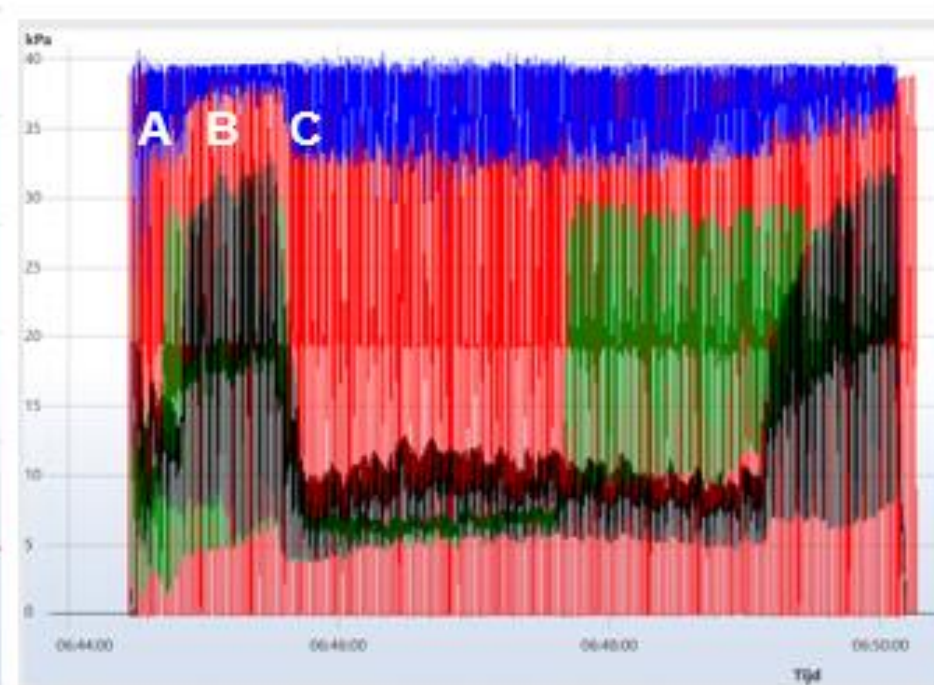

60-seconden regel

Normale melking

Bimodale melking

De blauwe lijn geeft het vacuüm in de korte melkslang aan, de rode lijn het vacuüm in de korte pulsatie slang, de groene en zwarte lijn tonen respectievelijk het vacuüm in de stootrand van de voorste en achterste tepelvoering.

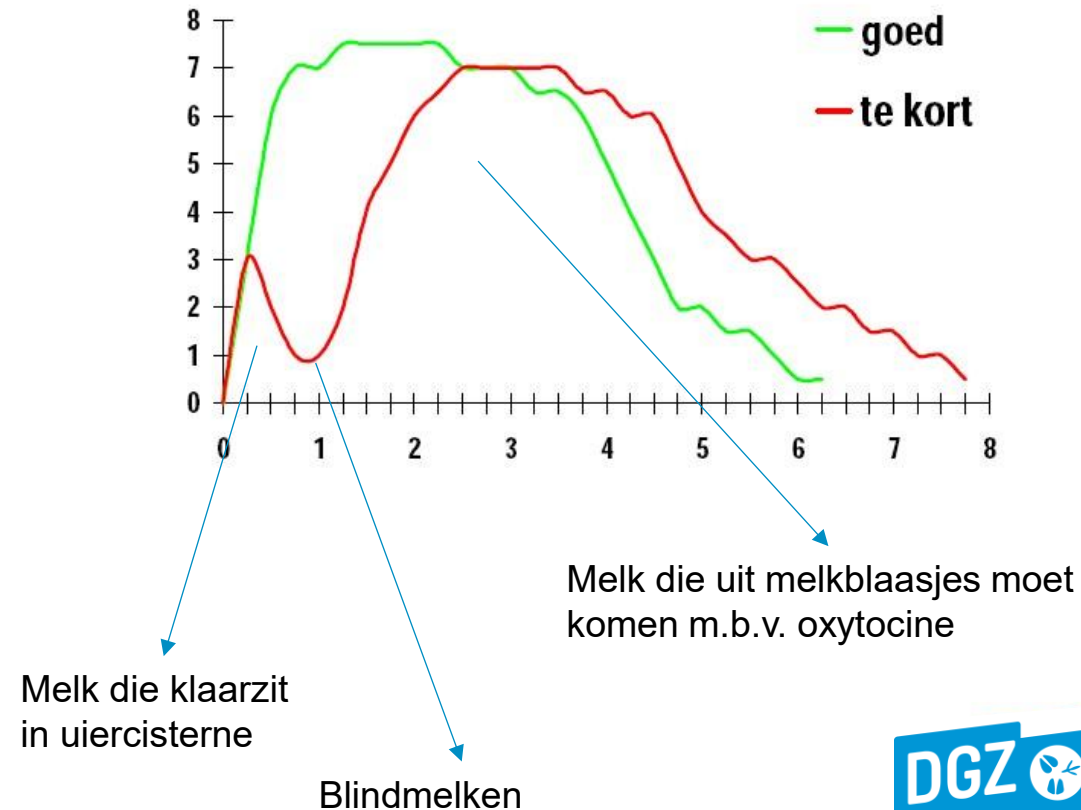
60-seconden regel

Redenen:

- Eerste melk die celrijk en kiemrijk is wegmelken
- 60 tot 90 seconden na de eerste aanraking van de speen laat koe de melk vanuit de melkblaasjes schieten (oxytocine reflex)
- Voorstralen beter 'startsein' dan enkel voorbehandeling
- Melkstel aanhangen 60-90 seconden na voorstralen → voorkomt blind melken

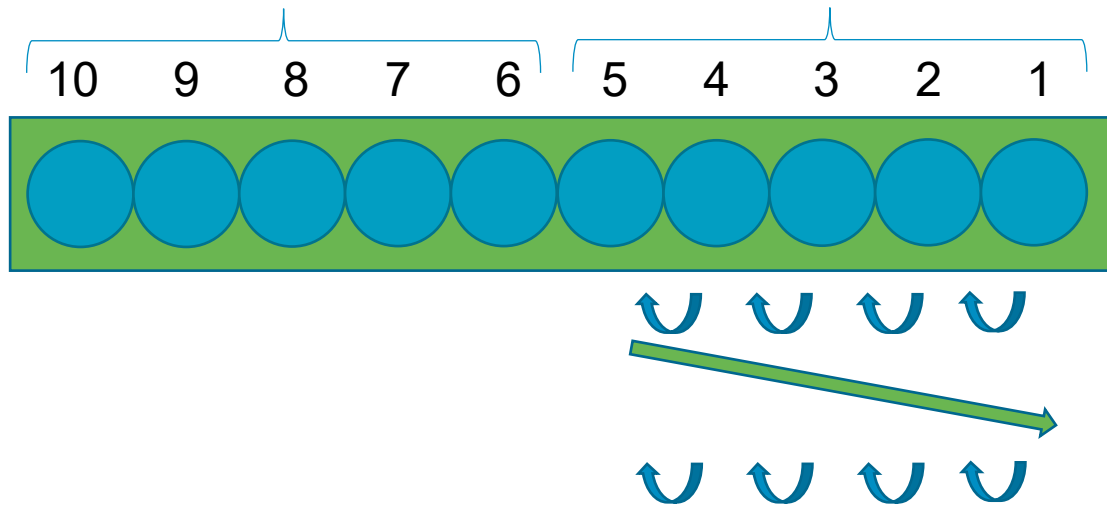
DOEL

- Sneller en vlotter melken
- Minder speentoppen belasten
- Koeien met mastitis sneller zien (vlokjes in melk)

60-seconden regel

Voorbeeld: visgraat 2x 10

Voorbehandeling + voorstralen:
van koe 1 naar koe 5

Aanhangen:
van koe 1 naar koe 5

Doel: 60 tot 90 seconden tussen voorbehandeling + voorstralen en aanhangen

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Veel terugkomende actiepunten

- Tepelvoeringen tijdig vervangen
- Looplijnen respecteren om minstens 60s te halen tussen voorbehandeling en aanhangen
- **Speentophygiëne vaak ondermaats**

Score 1
Vrij van vuil en mest

2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10
12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15
17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20
22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25

al speentoppen gescoord: _____ Percentage spenen met score 3 of 4: _____

l spenen met score 1: _____

l spenen met score 2: _____

l spenen met score 3: _____

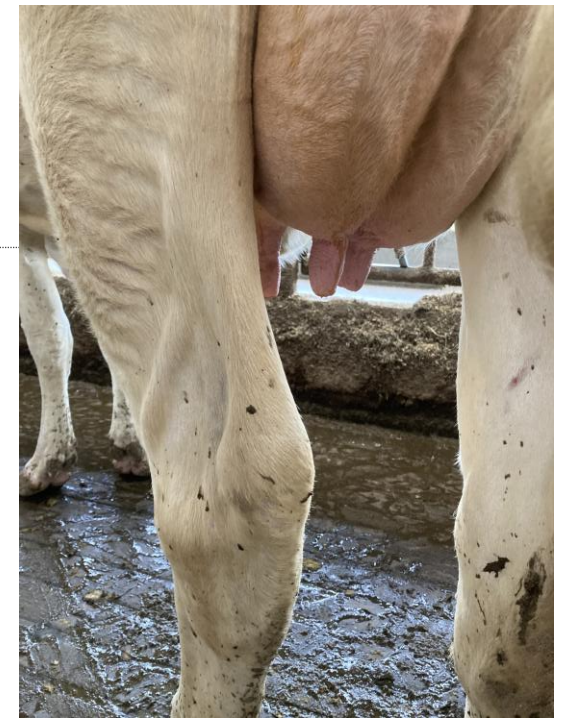
l spenen met score 4: _____

Spenen met een score 3 of 4 hebben meer kans op mastitis dan spenen met een score 1 of 2

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Veel terugkomende actiepunten

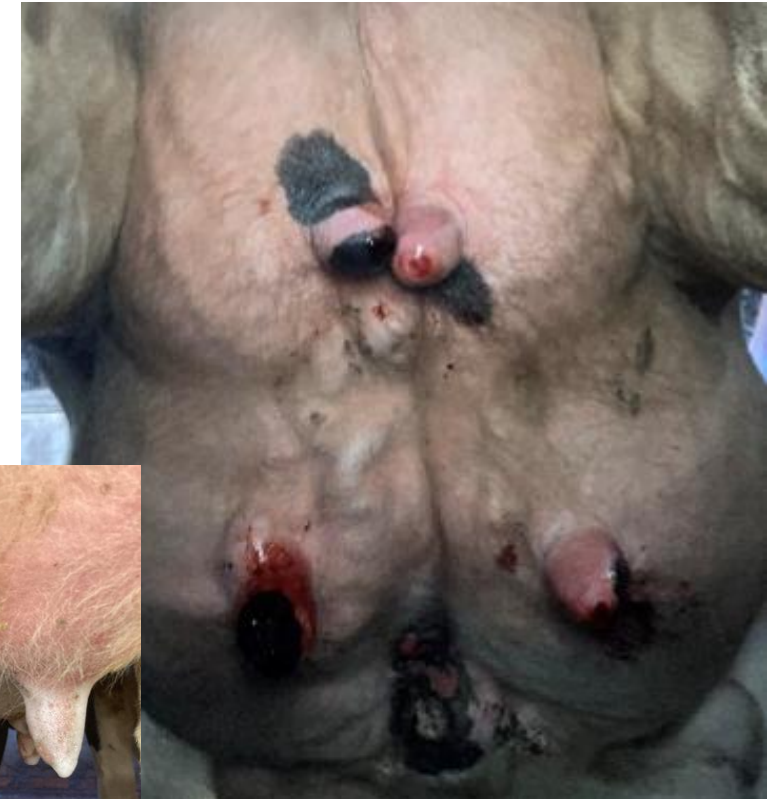
- Tepelvoeringen tijdig vervangen
- Looplijnen respecteren om 60s te halen tussen voorbehandeling en aanhangen
- Speentophygiëne vaak ondermaats
- **Herkennen van koeien (zeker robotmelkers) = kwestie van routine in de dag brengen**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Veel terugkomende actiepunten

- Tepelvoeringen tijdig vervangen
- Looplijnen respecteren om 60s te halen tussen voorbehandeling en aanhangen
- Speentophygiëne vaak ondermaats
- Herkennen van koeien (zeker robotmelkers) = kwestie van routine in de dag brengen
- **Zorgvuldig dippen of sprayen, vnl achterspenen**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste (geen ontsmetting noch spoeling)
- **Restanten dipmiddel na melken**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste
- **Uiertubes in water opwarmen voor gebruik**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- **Restanten dipmiddel na melken**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste (geen ontsmetting)
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- **Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste (geen ontsmetting noch spoeling)
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u
- **Geen ontsmetting voorafgaand tubes toedienen**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste (geen ontsmetting noch spoeling)
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u
- Geen ontsmetting voorafgaand tubes toedienen
- **Steeds melkstel naspoeien, maar 1 emmer voor 35 tal koeien → vuil**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

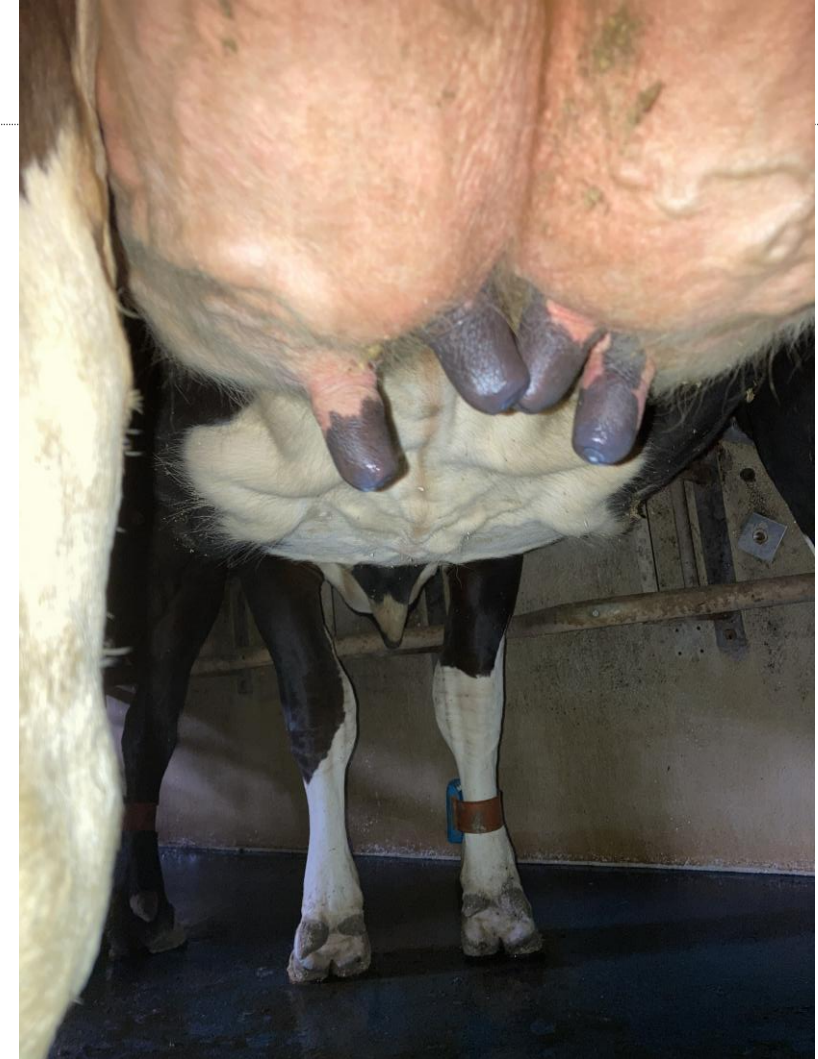
- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste (geen ontsmetting noch spoeling)
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u
- Geen ontsmetting voorafgaand tubes toedienen
- Steeds melkstel naspoelen maar 1 emmer voor 35 koeien → vuil
- **Alles zeer proper behalve droogstandsbox**

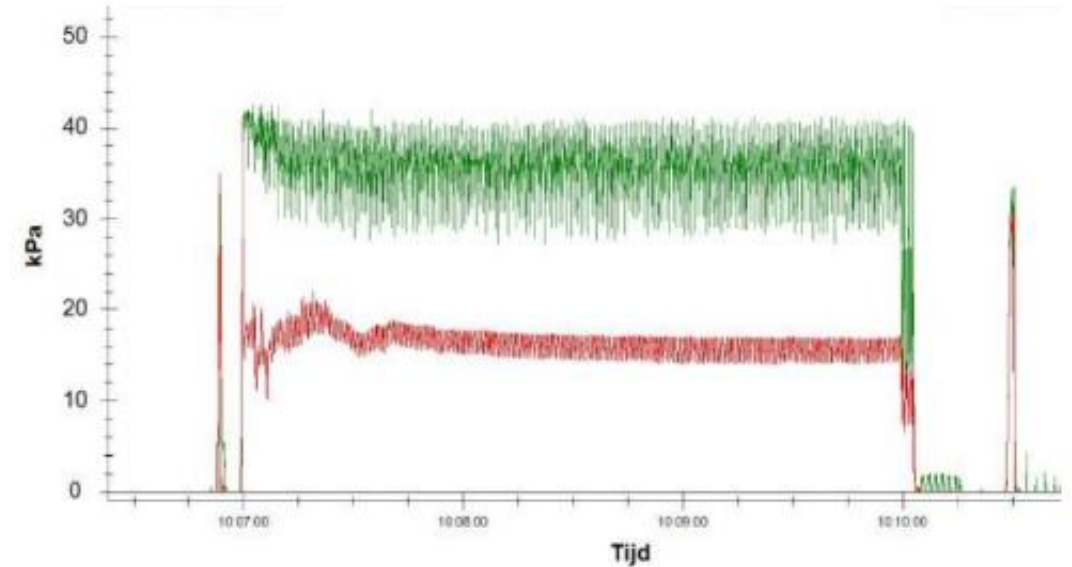
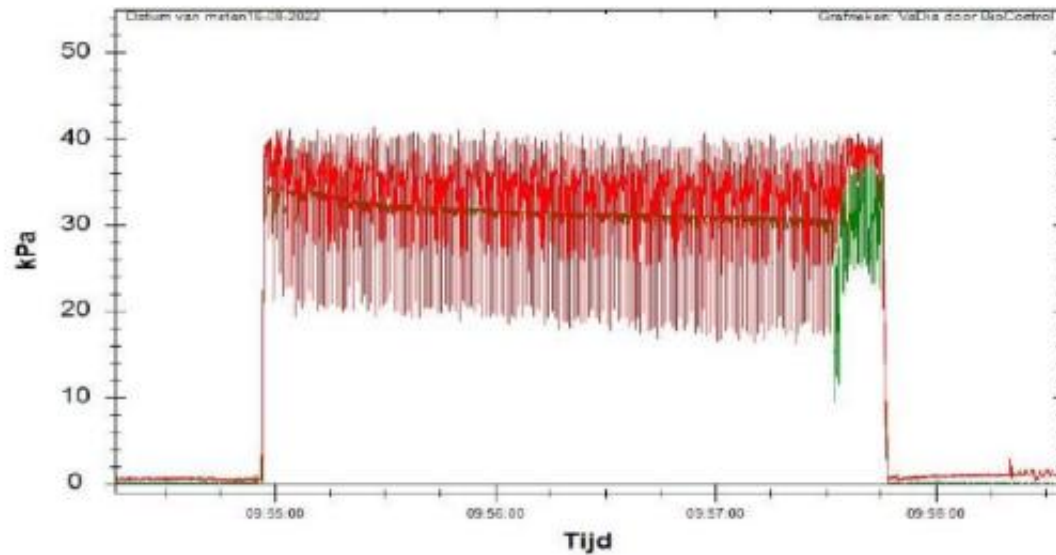
Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u
- Geen ontsmetting voorafgaand tubes toedienen
- Steeds melkstel naspoelen maar 1 emmer voor 35 koeien
→ vuil
- Alles zeer proper behalve droogstandsbox
- **Natte spenen → onvoldoende vlotte melkafvoer
(dynamische meting aanbevolen)**

Onvoldoende vlotte melkafvoer

In deze meting zien we onder de speen grote cyclische vacuüm variaties optreden door een slecht afvoer van de melk.

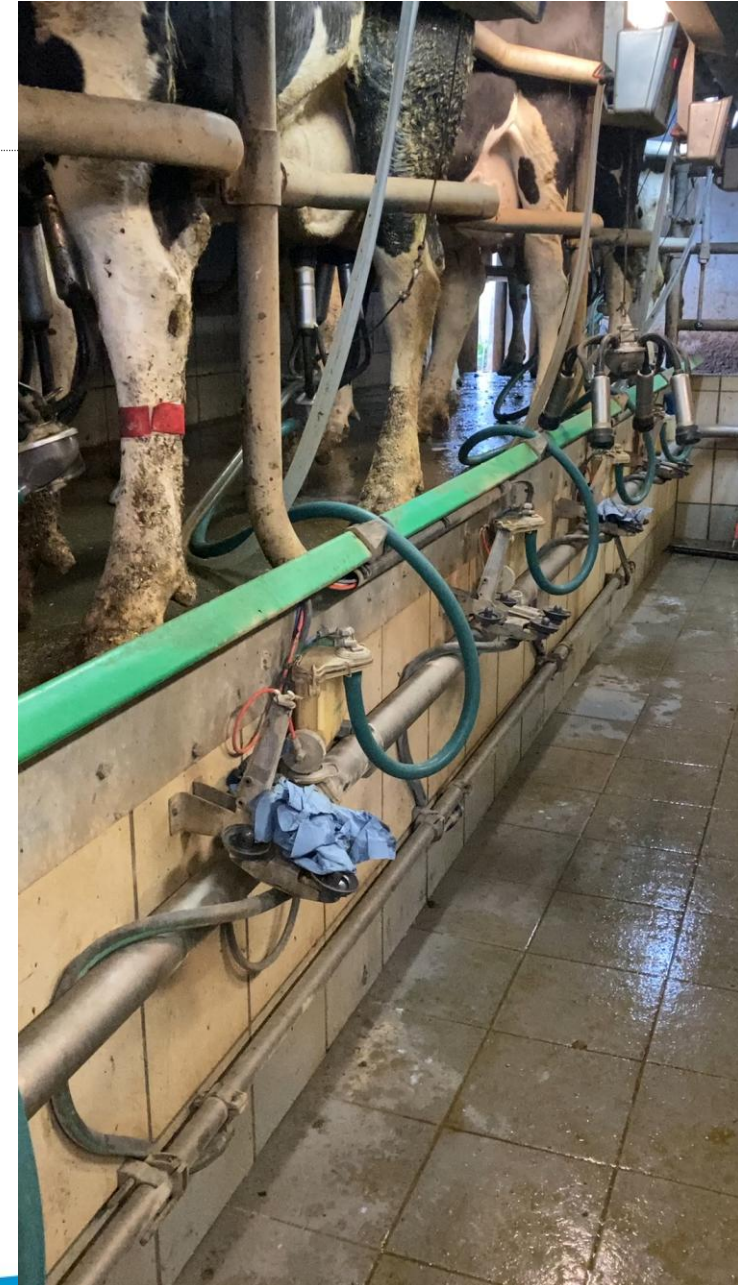
→ Speenwassen

Oorzaak? Vernauwing in de melkslang (versleten)

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u
- Geen ontsmetting voorafgaand tubes toedienen
- Steeds melkstel naspoelen maar 1 emmer voor 35 koeien → vuil
- Alles zeer proper behalve droogstandsbox
- Natte spenen → onvoldoende vlotte melkafvoer (dynamische meting)
- **Melkstellen die op grond vallen → vacuüm of tepelvoering probleem**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u
- Geen ontsmetting voorafgaand tubes toedienen
- Steeds melkstel naspoelen maar 1 emmer voor 35 koeien → vuil
- Alles zeer proper behalve droogstandsbox
- Natte spenen → onvoldoende vlotte melkafvoer (dynamische meting)
- Melkstellen die op grond vallen → vacuüm of tepelvoering probleem
- **Met nat voorbehandelen**

Bezoek melktechniek en uiergezondheid

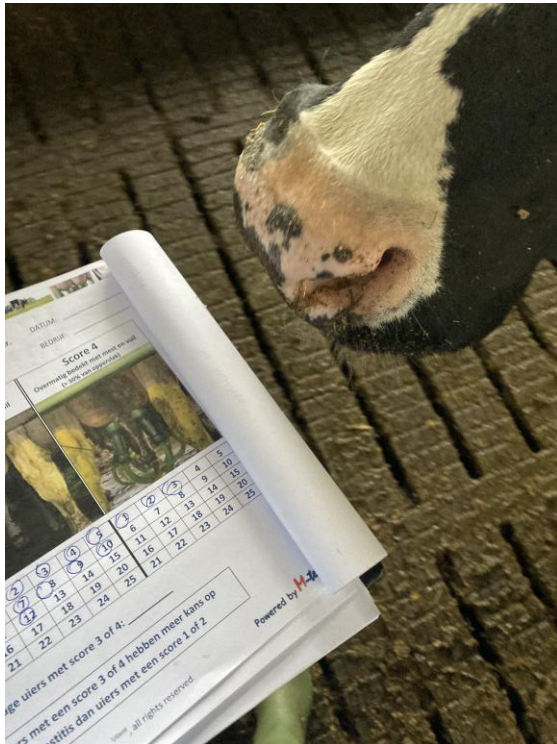
Minder voorkomende actiepunten of bevindingen:

- Koeien in apart groep gemolken maar als eerste
- Uiertubes in water opwarmen voor gebruik
- Biest blijft in de melkput staan: ongekoeld, >24u
- Geen ontsmetting voorafgaand tubes toedienen
- Steeds melkstel naspoelen maar 1 emmer voor 35 koeien → vuil
- Alles zeer proper behalve droogstandsbox
- Natte spenen → onvoldoende vlotte melkafvoer (dynamische meting)
- Melkstellen die op grond vallen → vacuüm of tepelvoering probleem
- Met nat voorbehandelen
- **Vuil = vuil: actie nodig**

Take home message

- Laat je melkmachine nakijken d.m.v. een natte meting (MCC)
- Laat iemand meekijken in de melkput om bedrijfsblindheid weg te werken en de puntjes op de 'i' te zetten
- Zorg voor objectieve data om te evalueren: individuele celgetalbepaling, bacteriologie, [tankmelk PCR](#), FarmFocus (DGZ), metabole scan (DGZ)...
- Zelf kritisch zijn en (laten) evalueren: scorekaarten (liefst door extern) bv. [M-tools](#)

Dank aan de deelnemende veehouders!

MERCI
BEAU KOE

